

**BIỆN PHÁP NÂNG CAO TÍNH TÍCH CỰC HỌC TẬP
CỦA SINH VIÊN DÂN TỘC THIỂU SỐ NĂM THỨ NHẤT
TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM ĐIỆN BIÊN**

Đỗ Thị Thanh Tuyền
Trường Cao đẳng Sư phạm Điện Biên

TÓM TẮT

Sự tích cực, say mê trong học tập được xem là tiền đề quan trọng, là yếu tố quyết định trực tiếp kết quả học tập của sinh viên. Để tìm hiểu thực trạng và các yếu tố ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của sinh viên dân tộc thiểu số năm thứ nhất ở Trường Cao đẳng Sư phạm Điện Biên, tác giả sử dụng phương pháp điều tra là phương pháp chính. Kết quả nghiên cứu cho thấy, đa số sinh viên năm thứ nhất là người dân tộc thiểu số. Tính tích cực học tập của sinh viên dân tộc thiểu số năm thứ nhất ở Trường Cao đẳng Sư phạm Điện Biên chưa được thể hiện thường xuyên. Có nhiều yếu tố chủ quan và khách quan ảnh hưởng đến thực trạng đó. Xuất phát từ thực trạng và các yếu tố ảnh hưởng, tác giả đã đề xuất một số biện pháp khắc phục, qua đó góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy của nhà trường.

Từ khóa: *Giáo dục; tính tích cực học tập; sinh viên dân tộc thiểu số; năm thứ nhất; Trường Cao đẳng Sư phạm Điện Biên.*

Ngày nhận bài: 18/6/2019; Ngày hoàn thiện: 31/7/2019; Ngày đăng: 28/8/2019

**MEASURES TO IMPROVE THE ACTIVE LEARNING
OF FIRST YEAR ETHNIC MINORITY STUDENTS
AT THE DIEN BIEN TEACHER TRAINING COLLEGE**

Do Thi Thanh Tuyen
Dien bien teacher training college

ABSTRACT

Positive, passionate about learning is considered an important premise, is a direct determinant of students' learning outcomes. In order to understand the situation and the factors affecting the active learning of first-year ethnic minority students at Dien Bien Teachers College, the author used the survey method as the main method. Research results show that most first-year students are ethnic minorities. The active learning of first-year ethnic minority students at Dien Bien Teachers College has not been shown regularly. There are many subjective and objective factors affecting that situation. Stemming from the situation and the influencing factors, the author has proposed some remedies, thereby contributing to improving the quality of teaching of the school.

Keywords: *Education; positive learning; ethnic minority students; first year; Dien bien teacher training college.*

Received: 18/6/2019; Revised: 31/7/2019; Published: 28/8/2019

Email: tuyencdsp810@gmail.com

1. Đặt vấn đề

Trong bất kì hoạt động nào, sự tích cực, say mê của con người đều góp phần quan trọng cho sự thành công. Ở Trường Cao đẳng Sư phạm (CĐSP), sinh viên (SV) tham gia vào nhiều hoạt động khác nhau, trong đó có hoạt động học. Có nhiều yếu tố ảnh hưởng đến kết quả học tập của SV như: phương pháp dạy học của giảng viên (GV), cơ sở vật chất, phương tiện kĩ thuật dạy học, khả năng nhận thức, tự học của SV... Tuy nhiên, sự tích cực, say mê trong học tập được xem là tiền đề quan trọng, là yếu tố quyết định trực tiếp kết quả học tập của SV [1].

Là trường đóng trên địa bàn tỉnh Điện Biên - một tỉnh ở khu vực miền núi Tây Bắc, nên hơn 90% SV Trường CĐSP Điện Biên là người dân tộc thiểu số (DTTS). Trong quá trình học tập, một bộ phận SV DTTS của nhà trường đã không ngừng học hỏi, rèn luyện, vượt khó, nỗ lực vươn lên học tập đạt thành tích cao. Tuy nhiên, nhiều SV DTTS của nhà trường, đặc biệt là SV DTTS năm thứ nhất vẫn chưa tích cực, ảnh hưởng đến kết quả học tập của các em. Trong quá trình giảng dạy, một số GV đã có những tác động nhất định nhưng chưa đem lại hiệu quả. Qua tìm hiểu, tác giả nhận thấy chưa có công trình khoa học nào nghiên cứu về vấn đề này ở Trường CĐSP Điện Biên. Vì vậy, việc đề xuất biện pháp nâng cao tính tích cực học tập của SV DTTS năm nhất Trường CĐSP Điện Biên là một việc làm cần thiết.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để tìm hiểu thực trạng và các yếu tố ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên, tác giả đã sử dụng phương pháp nghiên cứu, phân tích lý thuyết về tính tích cực học tập, phương pháp điều tra (điều tra 134 SV DTTS năm thứ nhất), phương pháp trò chuyện (trò chuyện với 10 GV đang trực tiếp giảng dạy). Bên cạnh đó, tác giả còn sử dụng các phương pháp toán học để xử lý các số liệu do các phương pháp nghiên cứu khác mang lại như tính tỉ lệ %, tính điểm trung bình

(ĐTB). Trong các phương pháp đó, phương pháp điều tra là phương pháp chính.

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Vài nét khái quát về SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên

Năm học 2018-2019, Trường CĐSP Điện Biên có 148 SV năm thứ nhất. Trong tổng số 148 SV đó, có 14 SV là người dân tộc Kinh, còn lại 134 SV là người dân tộc thiểu số khác như dân tộc Thái, dân tộc Mông, dân tộc Lào, dân tộc Hà Nhì, dân tộc Khơ Mú và dân tộc Giáy. Đa số các em thuộc hộ nghèo hoặc cận nghèo, đến từ vùng sâu, vùng xa của tỉnh Điện Biên. Do thuộc nhiều dân tộc, ở nhiều địa bàn cư trú khác nhau nên các em có những phong tục tập quán, nếp sống, đặc điểm tâm sinh lý khác nhau. Nhìn chung, các em có bản chất thật thà, thể hiện tình cảm hồn nhiên, mộc mạc, chân thành nhưng lại rụt rè, nhút nhát, ngại giao tiếp [2].

Trong học tập, SV DTTS năm thứ nhất còn thiếu kiên trì, sáng tạo, khả năng tư duy độc lập và phán đoán chưa tốt... Điều này đã ảnh hưởng trực tiếp đến việc tiếp thu kiến thức của các em. Những hạn chế đó đòi hỏi trong quá trình dạy học GV phải có sự tỉ mỉ, kiên trì, có tình thương yêu, thường xuyên quan tâm, động viên, khuyến khích SV DTTS năm thứ nhất học tập [3].

3.2. Thực trạng tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên

Tính tích cực học tập là một phẩm chất của người học trong quá trình học tập. Về thực chất, tính tích cực học tập của SV là tính tích cực nhận thức, đặc trưng ở khát vọng hiểu biết, cố gắng trí tuệ và nghị lực cao trong quá trình chiếm lĩnh tri thức [4]. Tính tích cực học tập của SV được biểu hiện ở sự tập trung chú ý tới bài học; sự tự giác phát biểu, trao đổi, thảo luận, ghi chép; có sự sáng tạo trong quá trình học tập; thực hiện tốt các nhiệm vụ học tập được giao; hiểu bài, trình bày lại theo cách hiểu của mình; biết vận dụng những tri thức đã học vào thực tiễn [4]... Trong khuôn khổ bài viết, tác giả tập trung nghiên cứu những biểu hiện trên. Kết quả nghiên cứu được thể hiện ở bảng 1.

Bảng 1. Tần suất thể hiện tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất Trường CĐSP Điện Biên

Biểu hiện của tính tích cực học tập của SV DTTS	Tần suất						TB
	Thường xuyên		Thỉnh thoảng		Hiếm khi		
	SL	%	SL	%	SL	%	
1. Tập trung chú ý tới bài học	54	40,2	74	55,2	6	4,5	2,4
2. Tự giác phát biểu, trao đổi, thảo luận, ghi chép	20	14,9	98	73,1	16	11,9	2,0
3. Có sáng tạo trong quá trình học tập	14	10,4	78	58,2	42	31,3	1,8
4. Thực hiện tốt các nhiệm vụ học tập được giao	15	11,2	97	72,4	22	16,4	1,9
5. Hiểu bài, trình bày lại theo cách hiểu của mình	13	9,7	84	62,7	37	27,6	1,8
6. Biết vận dụng những tri thức đã học vào thực tiễn	13	9,7	65	48,5	56	41,8	1,7
ĐTB							1,9

Trong 6 biểu hiện trên, biểu hiện “Tập trung chú ý tới bài học” có ĐTB cao nhất (2,4). Các biểu hiện còn lại có ĐTB thấp hơn. Cụ thể: biểu hiện “Tự giác phát biểu, trao đổi, thảo luận, ghi chép” có ĐTB = 2,0; biểu hiện “Thực hiện tốt các nhiệm vụ học tập được giao” có ĐTB = 1,9; hai biểu hiện “Có sáng tạo trong quá trình học tập” và “Hiểu bài, trình bày lại theo cách hiểu của mình” cũng có ĐTB bằng nhau là 1,8; biểu hiện “Biết vận dụng những tri thức đã học vào vấn đề thực tiễn” có ĐTB thấp nhất (1,7). ĐTB của 6 biểu hiện trên là 1,9. ĐTB này cho thấy, tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất Trường CĐSP Điện Biên thỉnh thoảng mới được thể hiện.

Bảng 2. Xếp loại học tập học kì I năm học 2018-2019 của SV DTTS năm thứ nhất Trường Cao đẳng Sư phạm Điện Biên

Xếp loại	Số lượng	Tỷ lệ %
Xuất sắc	0	0
Giỏi	0	0
Khá	14	10,4
Trung bình	107	79,9
Yếu	13	9,7
Tổng	134	100

Qua trao đổi với GV trực tiếp giảng dạy ở các lớp năm thứ nhất, tác giả nhận thấy những SV DTTS năm thứ nhất có kết quả học tập yếu và trung bình là những SV thường xuyên bỏ tiết, đi học muộn; nói chuyện, làm việc riêng, ngủ trong giờ học; không quan tâm đến nhiệm vụ học tập; lười tư duy; không hăng hái phát biểu

ý kiến xây dựng bài; không có tài liệu học tập; không học bài và làm bài tập về nhà; quay cóp, sử dụng tài liệu... Học kì I năm học 2018-2019, số lượt SV DTTS năm thứ nhất thi lại là 221 lượt. Cá biệt có SV thi lại 3, 4 thậm chí là 5 học phần.

3.3. Những yếu tố ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên

3.3.1. Nhóm yếu tố chủ quan

Yếu tố chủ quan ảnh hưởng lớn nhất là “Lười học” (ĐTB = 2,6). Qua trao đổi với GV và SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên, chúng tôi thấy một bộ phận SV DTTS năm nhất coi học cao đẳng là để “xả hơi”, không có mục tiêu, kế hoạch cụ thể. Môi trường mới với nhiều trò vui chơi, giải trí khiến một số SV DTTS năm thứ nhất vốn là con ngoan trò giỏi trở nên lười biếng, bỏ bê việc học hành. Thay vì lên thư viện đọc sách, nhiều SV dành thời gian để ngủ nướng, trò chuyện phiếm, lướt Facebook, Zalo hay các trang mạng xã hội khác. Con số cuồng like, selfie mọi lúc, đăng status câu like cũng ảnh hưởng rất lớn đến ý chí học tập của các em.

Yếu tố tiếp theo là “Chưa quen với hoạt động học tập ở trường cao đẳng” (ĐTB = 2,4). Thực tế cho thấy, đa số SV DTTS năm thứ nhất rất khó khăn khi phải tự lập kế hoạch học tập. Các em hoang mang khi phải tự sắp xếp thời gian và tự nghiên cứu. Một số SV DTTS năm thứ nhất chăm chỉ nhưng lại chưa biết cách tự học sao cho khoa học và hiệu quả,

dần dần mất phương hướng và có tâm lý chán nản, thậm chí mặc kệ đến đâu thì đến hoặc cứ bình tĩnh, mới kì đầu tiên thôi mà.

Hiện nay, sư phạm là một trong những ngành khó xin được việc làm. Điều này khiến SV DTTS năm thứ nhất không khỏi hoang mang và lo lắng. Sự hoang mang và lo lắng này đã ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của các em. Với ĐTB = 2,1, yếu tố “Chưa thực sự chuyên tâm với ngành nghề mình đã chọn và mong muốn thi, học ngành nghề khác” được xem là có mức ảnh hưởng trung bình đến kết quả học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên.

Năm học 2018-2019, Trường CĐSP Điện Biên thực hiện tuyển sinh theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Chất lượng đầu vào đã được nâng cao hơn năm trước. Do đó, hai yếu tố “Khả năng nhận thức còn hạn chế” và “Tính cách rụt rè, nhút nhát, e thẹn, thiếu tự tin” được SV DTTS năm thứ nhất cho là ít ảnh hưởng là điều dễ hiểu (ĐTB của hai yếu tố này là 1,6).

3.3.2. Nhóm yếu tố khách quan

Yếu tố khách quan ảnh hưởng lớn nhất đến tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên là “Do không có sự quan tâm, thúc giục, giám sát của gia đình” (ĐTB = 2,5). Tình trạng này xảy ra nhiều nhất ở những SV xa nhà. Khi học cấp 2, cấp 3, các em thường được nhà trường, thầy cô, bố mẹ phối hợp cùng nhau để quản lý chặt chẽ chuyện học hành. Vấn đề học tập và hạnh kiểm đều được nhà trường báo lại với phụ huynh tìm phương pháp giải quyết và tình trạng lười học được đẩy lùi xa hơn. Tuy nhiên, khi vào học ở Trường CĐSP, SV DTTS năm thứ nhất phải tự lập cả trong cuộc sống lẫn học tập và tinh thần tự giác phải rất cao, đặc biệt là những SV xa nhà. Thế nên không phải SV DTTS năm thứ nhất nào cũng thích ứng và bắt nhịp được với sự thay đổi này. Thêm vào đó, bố mẹ không còn quản lý trực tiếp nữa nên không ít SV DTTS năm thứ nhất mãi chơi dẫn đến lười học, học kém.

Yếu tố tiếp theo được nhiều SV DTTS năm thứ nhất chọn là “Phong trào học tập của lớp chưa tốt, sự hợp tác, giúp đỡ của bạn bè còn hạn chế” (ĐTB = 2,2). ĐTB của yếu tố này tuy thuộc mức trung bình nhưng lại tiệm cận rất gần mức ảnh hưởng lớn. Thực tiễn cho thấy, năm thứ nhất là giai đoạn tập thể SV đang hình thành. Ở giai đoạn này, tập thể SV vừa mới được tập hợp lại, chưa có truyền thống. Vì thế, mọi người chưa có sự hiểu biết, thông cảm, giúp đỡ lẫn nhau [5].

Yếu tố “Tính chất phức tạp, độ khó của các môn học” có ĐTB = 2,1. Năm thứ nhất, SV chủ yếu học các môn đại cương. Đây là những môn học đặt nền móng cho các môn học sau này giúp SV có tư duy logic và phương pháp học tốt các môn chuyên ngành. Tuy nhiên, đây là những môn nặng về lý thuyết, khó học, phải học thuộc nhiều và “khó hiểu”, thường được SV cho là nhầm chán.

Hai yếu tố “Phương pháp giảng dạy của GV” và “Sự gần gũi, quan tâm, khích lệ của GV” có ĐTB thấp hơn. ĐTB của hai yếu tố này lần lượt là 2,0 và 1,8. Ở Trường CĐSP Điện Biên, đội ngũ GV đều là người có năng lực, phẩm chất đạo đức tốt, yêu nghề, thương yêu SV. Qua dự giờ và phỏng vấn sâu một số GV đang giảng dạy cho SV năm nhất tác giả nhận thấy, GV đã tích cực đổi mới phương pháp dạy học; động viên, khích lệ SV DTTS năm thứ nhất học tập. Tuy nhiên, tình trạng GV đọc - SV chép vẫn còn. Việc dạy học theo lối GV đọc - SV chép đã làm giảm hứng thú học tập của SV DTTS năm thứ nhất. Bên cạnh đó, một số GV chỉ tập trung truyền đạt kiến thức môn mình giảng dạy mà ít quan tâm đến đặc điểm tâm sinh lí, năng lực và đặc điểm riêng của SV DTTS năm thứ nhất.

Như vậy, trong năm yếu tố khách quan trên, chỉ có yếu tố 4 - Do không có sự quan tâm, thúc giục, giám sát của gia đình là ảnh hưởng lớn đến tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên. Bốn yếu tố còn lại đều có ảnh hưởng ở mức trung bình. Số liệu cụ thể được thể hiện trong bảng 3.

Bảng 3. Những yếu tố ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở Trường CĐSP Điện Biên

Yếu tố	Mức độ ảnh hưởng						TB	
	Ảnh hưởng lớn		Ảnh hưởng TB		Ít ảnh hưởng			
	SL	%	SL	%	SL	%		
Chủ quan	1. Khả năng nhận thức còn hạn chế.	12	9,0	63	47	59	44	1,6
	2. Tính cách rụt rè, nhút nhát, e thẹn, thiếu tự tin.	11	8,2	60	44,8	63	47,0	1,6
	3. Chưa quen với hoạt động học tập ở trường cao đẳng.	57	42,5	75	56,0	2	1,5	2,4
	4. Lười học.	74	55,2	60	44,8	0	0,0	2,6
	5. Chưa thực sự chuyên tâm với ngành nghề mình đã chọn và mong muốn thi, học ngành nghề khác.	27	20,2	89	66,4	18	13,4	2,1
Khách quan	1. Tính chất phức tạp, độ khó của các môn học.	50	37,3	53	39,6	31	23,1	2,1
	2. Phương pháp giảng dạy của GV.	45	33,6	49	36,6	40	29,8	2,0
	3. Sự gần gũi, quan tâm, khích lệ của GV.	28	20,9	55	41,0	51	38,1	1,8
	4. Do không có sự quan tâm, thúc giục, giám sát của gia đình.	71	53,0	58	43,3	5	3,7	2,5
	5. Phong trào học tập của lớp chưa tốt, sự hợp tác, giúp đỡ của bạn bè còn hạn chế.	55	41,1	57	42,5	22	16,4	2,2

3.4. Biện pháp nâng cao tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất ở trường CĐSP Điện Biên

Để nâng cao tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất Trường CĐSP Điện Biên, tác giả đề xuất một số biện pháp sau:

Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho SV DTTS năm thứ nhất về ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động học tập và tính tích cực học tập. Đồng thời, giúp SV DTTS năm thứ nhất hiểu về vị trí, vai trò của giáo dục đối với mỗi quốc gia, dân tộc và những định hướng đổi mới giáo dục tương lai.

Mục đích của biện pháp: SV DTTS năm thứ nhất hiểu được ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động học tập và tính tích cực học tập; hiểu về vị trí, vai trò của giáo dục đối với mỗi quốc gia, dân tộc và những định hướng đổi mới giáo dục tương lai để các em yên tâm học tập ở Trường CĐSP và có động cơ học tập đúng đắn.

Nội dung của biện pháp: Ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động học tập và tính tích cực học tập; vị trí, vai trò của giáo dục đối với mỗi quốc gia, dân tộc và những định hướng đổi mới giáo dục tương lai.

Cách thực hiện: Tổ chức buổi trao đổi, thảo luận về ý nghĩa và tầm quan trọng của hoạt động học tập và tính tích cực học tập; tích hợp trong quá trình dạy học bộ môn; SV DTTS năm thứ nhất cần tự nhận thức đúng đắn về bệnh “lười” và quyết tâm chữa bằng được căn bệnh đó. Mỗi ngày, SV DTTS năm thứ nhất cần bỏ ra đúng một khung thời gian quy định để thực hiện nhiệm vụ học tập mà bản thân hoặc GV giao. Quan trọng nhất là ngày nào SV DTTS năm thứ nhất cũng phải làm và làm đúng giờ quy định. Thành lập các câu lạc bộ học tập như câu lạc bộ Anh văn, câu lạc bộ Tâm lí học, câu lạc bộ Giáo dục học, câu lạc bộ Văn học, câu lạc bộ Pháp luật và tổ chức các hội thi như hội thi Tìm hiểu pháp luật, hội thi Olympic các môn khoa học Mác – Lênin... để tạo điều kiện cho SV DTTS năm thứ nhất giao lưu, trao đổi, học hỏi lẫn nhau. Nhà trường cần thực hiện chủ trương "đào tạo gắn với nhu cầu sử dụng", có kế hoạch kết nối với trường phổ thông trong và ngoài tỉnh để tìm đầu ra (đặc biệt là các trường tư thục) cho SV DTTS năm thứ nhất.

Biện pháp 2: Xây dựng tập thể lớp SV vững mạnh
Mục đích của biện pháp: Tạo môi trường học

tập tích cực cho SV và phương tiện giáo dục SV tích cực học tập.

Nội dung của biện pháp: Xây dựng uy tín, tăng cường ảnh hưởng của những SV tích cực đối với tập thể và từng nhóm nhỏ; sử dụng tối đa khả năng giáo dục của tập thể.

Cách thực hiện: GV chủ nhiệm phải thực hiện tốt việc bồi dưỡng đội ngũ cốt cán và cán bộ lớp; xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp trong tập thể lớp, thành lập các nhóm, đôi bạn cùng tiến trong học tập. Trong các tiết sinh hoạt lớp, GV chủ nhiệm tổ chức cho SV DTTS năm thứ nhất tìm hiểu, trao đổi, thảo luận, chơi các trò chơi liên quan đến vấn đề học tập. Việc làm này còn góp phần nâng cao hiệu quả các giờ sinh hoạt lớp.

Biện pháp 3: GV không ngừng tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ và phẩm chất đạo đức. Trong quá trình giảng dạy cần quan tâm động viên, khích lệ SV DTTS năm thứ nhất tích cực học tập.

Mục đích của biện pháp: GV có phẩm chất và năng lực chuyên môn tốt đáp ứng yêu cầu của nghề trong bối cảnh hiện nay; qua đó tạo được uy tín của mình với SV DTTS năm thứ nhất, phát huy được tính tích cực, chủ động của các em trong quá trình học tập.

Nội dung của biện pháp: Mỗi GV phải không ngừng tự học, tự rèn luyện, tích lũy tri thức để trở thành người thầy thực sự giỏi trong mắt SV nói chung và SV DTTS năm thứ nhất nói riêng; vừa nghiêm khắc vừa thân thiện, gần gũi, quan tâm, động viên SV DTTS năm thứ nhất không chỉ về việc học mà cả các vấn đề khác của cuộc sống để các em cảm nhận được tình yêu thương mà thầy cô dành cho các em. Nghệ thuật sư phạm là yếu tố quan trọng, trong đó óc hài hước, dí dỏm là một phần không thể thiếu để giúp SV DTTS năm thứ nhất cảm thấy thoải mái, vui vẻ, chờ đợi tiết học của thầy cô. GV cần làm cho nội dung kiến thức dễ hiểu, sinh động, hấp dẫn, lôi cuốn được SV DTTS năm thứ nhất. GV cần hướng dẫn SV DTTS năm thứ nhất cách

chiếm lĩnh kiến thức nhanh nhất, thực tế nhất. Dạy học phân hóa đối tượng, hướng vào “vùng gần nhất” của SV DTTS năm thứ nhất, dạy “cái” mà SV DTTS năm thứ nhất cần chứ không phải dạy “cái” mà GV có.

Cách thực hiện: GV tham gia các lớp bồi dưỡng, tập huấn, hội thảo. GV tham gia vào các mô hình hướng dẫn đồng nghiệp phát triển năng lực nghề nghiệp. GV tự nghiên cứu tài liệu, trao đổi với đồng nghiệp...

Biện pháp 4: Tăng cường phối kết hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong quản lý, giáo dục SV DTTS năm thứ nhất học tập.

Mục đích của biện pháp: Phát huy vai trò của gia đình, nhà trường và xã hội trong quản lý, giáo dục SV DTTS năm thứ nhất học tập.

Nội dung của biện pháp: Gia đình, nhà trường và xã hội cùng quan tâm, thúc giục, giám sát SV DTTS năm thứ nhất học tập.

Cách thực hiện: Nhà trường xây dựng kế hoạch phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong quản lý, giáo dục SV DTTS năm thứ nhất học tập; GV chủ nhiệm thường xuyên liên hệ chặt chẽ với gia đình SV DTTS năm thứ nhất qua điện thoại, Zalo... để nắm bắt kịp thời diễn biến tư tưởng của SV, thông tin đầy đủ kết quả học tập của SV đến phụ huynh; Phối hợp với chính quyền và các tổ chức đoàn thể địa phương nơi SV tạm trú kiểm tra, giám sát SV; Tổ chức các hoạt động phong phú, đa dạng, tạo sân chơi lành mạnh cho SV để SV thể hiện được những tri thức mà mình đã được học trong nhà trường; Động viên, khen thưởng kịp thời khi SV có thành tích cao, giáo dục SV cá biệt.

4. Kết luận

Tính tích cực học tập của SV DTTS năm thứ nhất Trường CĐSP Điện Biên chưa được thể hiện thường xuyên. Kết quả học tập học kì I năm học 2018-2019 của SV DTTS năm thứ nhất Trường CĐSP Điện Biên không cao. Kết quả đó là hệ quả tất yếu của thực trạng trên. Để có căn cứ đề xuất các biện pháp tác động,

tác giả đã tìm hiểu những yếu tố ảnh hưởng đến thực trạng đó. Yếu tố “Sự lười học, ỷ lại, ý chí vượt khó trong học tập chưa cao” là yếu tố chủ quan và yếu tố “Do không có sự quan tâm, thúc giục, giám sát của gia đình” là yếu tố khách quan được nhiều SV DTTS năm nhất Trường CĐSP Điện Biên lựa chọn nhất. Để khắc phục thực trạng đó, tác giả đã đề xuất bốn biện pháp tác động. Trong bốn biện pháp mà tác giả đề xuất có những biện pháp thuộc về nhà quản lí, có những biện pháp thuộc về phía GV và SV DTTS năm thứ nhất nhưng quan trọng hơn cả là bản thân SV DTTS năm nhất Trường CĐSP Điện Biên phải tự nhận thức và tự giác học tập, biến quá trình giáo dục thành tự giáo dục thì kết quả học tập của các em mới được nâng cao và bền vững.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1]. Phạm Văn Cường, “Tìm hiểu tính tích cực học tập của SV dân tộc thiểu số trong phương thức đào tạo theo học chế tín chỉ”, *Tạp chí Giáo dục*, S. 262, tr. 24-52, 2011.
- [2]. Nguyễn Thị Viên, *Một số đặc điểm tính cách SV dân tộc Thái và dân tộc H' Mông đang học ở Trường CĐSP Điện Biên*, Luận văn thạc sĩ Trường ĐHSP Hà Nội, 2011.
- [3]. Đỗ Thị Thanh Tuyền, Nguyễn Thị Viên, Phan Thị Lung, *Một số biện pháp nâng cao hiệu quả vận dụng phương pháp dạy học tích cực trong giảng dạy học phần “Sự học và sự phát triển tâm lí trẻ em lứa tuổi mầm non” ở Trường CĐSP Điện Biên*, Đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, 2019.
- [4]. Bộ Giáo dục và Đào tạo, Dự án Việt - Bỉ, *Dạy và học tích cực, một số phương pháp và kĩ thuật dạy học*, Nxb Đại học Sư phạm, 2010.
- [5]. Nguyễn Thị Quy, Nguyễn Thị Bích Hạnh, Hồ Văn Liên, Mai Ngọc Luông, Vũ Khắc Tuấn, *Giáo dục học*, Nxb Giáo dục, 2007.

